

РЕШЕНИЕ

№ 138

гр. София, 24 октомври 2022 година

В ИМЕТО НА НАРОДА

Върховният касационен съд на Република България, първо наказателно отделение, в открито съдебно заседание на двадесет и първи септември две хиляди двадесет и втора година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: РУЖЕНА КЕРАНОВА

ЧЛЕНОВЕ: ХРИСТИНА МИХОВА

ЕЛЕНА КАРАКАШЕВА

при участието на секретаря МАРИЯНА ПЕТРОВА и прокурора от ВКП АТАНАС ГЕБРЕВ изслуша докладваното от съдия ХРИСТИНА МИХОВА н. д. № 518/2022 година и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е образувано по повод касационна жалба, подадена от подсъдимия П. М. М., чрез защитника му – адвокат В. М., срещу въззивно решение № 354/17.11.2021 г., постановено по в.н.о.х.д. № 851/2020 г., по описа на Софийски апелативен съд. В нея жалбоподателят сочи наличието на касационните основания по чл. 348, ал.1, т.1 и т. 2 от НПК и претендира за отмяна на въззивния съдебен акт и връщане на делото на досъдебната фаза, за да бъдат извършени действия, изясняващи фактическата обстановка и установяващи отговорността и съучастието на други лица, разрешили и допуснали престъплението.

В съдебно заседание пред ВКС защитникът поддържа касационната жалба и пледира за уважаването ѝ по доводите, изложени в нея.

Прокурорът от Върховна касационна прокуратура изразява становище за неоснователност на касационната жалба и прави искане за оставяне на обжалвания въззивен съдебен акт в сила.

Повереникът на гражданския ищец „Юробанк България“ АД пледира за оставяне на въззивното решение в сила, поради неоснователност на касационната жалба.

Подсъдимият П. М. поддържа жалбата си и становището на защитника.

ВЪРХОВНИЯТ КАСАЦИОНЕН СЪД, първо наказателно отделение, като обсъди доводите на страните и извърши проверка на атакувания въззивен съдебен акт в пределите на чл. 347, ал.1 от НПК, установи следното:

С присъда от 16.05.2017 г., постановена по н.о.х.д. № 3533/2013 г., по описа на Софийски градски съд, подсъдимият П. М. М. е признат за виновен в това, че в качеството си на длъжностно лице – Главен касиер на „Алфа Банка клон България“, в [населено място], на [улица], в офис на банката, за времето от 16.09.2008 г. до 11.05.2010 г., при условията на продължавано престъпление присвоил чужди пари, собственост на банката, в лева, евро и щатски долара, общо в размер 21 201 430 лв., връчени в това му качество и поверени му да ги пази и управлява, като длъжностното присвояване е в особено големи размери и представлява особено тежък случай, поради което и на основание чл. 203, ал.1, вр. с чл. 201, вр. с чл. 26, ал.1 от НК е осъден на петнадесет години лишаване от свобода, при първоначален „строг“ режим на изтърпяване, конфискация на половината имущество, както и лишаване от право да заема отчетническа и материално – отговорна длъжност в държавни и общински фирми и да извършва дейност на материална отговорност или отчетничество при същите работодатели за срок от три години.

Със същата присъда подс. М. е признат за виновен в извършване на престъпление в периода 29.04.2009 г. до 11.11.2009 г. по чл. 316, вр. с чл. 309, ал. 1, вр. с чл. 26, ал.1 от НК, като на основание чл. 23 от НК е определено общо наказание за двете престъпления.

С присъдата е уважен изцяло гражданският иск, предявен от „Алфабанк – Гърция“, чрез „Алфа Банка клон България“, като подс. М. е осъден да заплати на гражданския ищец сумата от 21 201 430 лв., ведно със законната лихва, считано от 11.05.2010 г. до окончателното изплащане.

Присъдата на СГС е обжалвана от подсъдимия пред Софийски апелативен съд. С въззивно решение № 36/24.01.2019 г., постановено по в.н.о.х.д. № 895/2017 г., въззивният съд е отменил първоинстанционната присъда в частта, с която подс. М. е осъден за престъплението по чл. 316, вр. с чл.

309, вр. с чл. 26, ал.1 от НК и на основание чл. 24, ал.1, т. 3 от НПК е прекратил наказателното преследване в тази част, поради изтичане на предвидената в закона давност за наказателно преследване. Отменил е приложението на чл. 23 от НК и е потвърдил присъдата в останалата ѝ част.

Подсъдимият останал недоволен от решението на САС и го обжалвал пред ВКС. С реш. № 131/ 30.07.2020 г., постановено по н. д. № 569/ 2019 г., по описа на ВКС, II н. о., въззивното решение е отменено в осъдителната част, а делото е върнато на въззивната инстанция за ново разглеждане от стадия на съдебното заседание.

При новото разглеждане на делото от въззивната инстанция е постановено въззивно решение № 354/17.11.2021 г., по в.н.о.х.д. № 851/2020 г., по описа на Софийски апелативен съд, предмет на настоящата касационна проверка. С него е изменена първоинстанционната присъда, като е намалено наложеното на подсъдимия наказание лишаване от свобода от петнадесет на четиринадесет години. В останалата част, която не е влязла в сила, присъдата е била потвърдена.

Подадената срещу въззивното решение касационна жалба е допустима, тъй като е депозирана от страна, която има право на това, в законния срок за обжалване и срещу съдебен акт от категорията на посочените в разпоредбата на чл. 346, т.1 от НПК.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Заявеното от жалбоподателя касационно основание по чл. 348, ал.1, т. 2 от НПК, което следва да бъде разгледано приоритетно, се аргументира с довода за неизпълнение на указанията, дадени с отменителното решение на ВКС, свързани с изясняване на фактическата обстановка по делото. Според касатора въззивният съд подходил формално при изпълнение на тези указания - „с недостатъчни и пълни следствени действия, от които да се обективират и други аспекти във фактическата обстановка, извън личността и действията на подсъдимия“. Всъщност, недоволството на касатора е от не възприемането на тезата му за участие и на други лица в извършване на престъплението, чиято дейност, според него, не е разследвана задълбочено. С това оплакване е свързано и искането на жалбоподателя за връщане на делото на досъдебното производство, за да бъде разследвано „съучастието“ на конкретни лица, разрешили и допуснали престъплението.

Твърдението за неизпълнение на указанията, дадени с отменителното касационно решение, не се обосновава с конкретни доводи. В касационната жалба, а и в пледоарията на защитника в съдебното заседание пред ВКС не се сочи какви доказателства не са били събрани и оценени, какви нарушения на процесуалните правила не са отстранени или са допуснати при новото въззивно разглеждане на делото. Въпреки това, с оглед задължението си да проконтролира изпълнението на указанията, дадени по реда на чл. 355, ал.1, т. 3 от НПК, настоящият съдебен състав извърши проверка на процесуалната дейност, осъществена от въззивния съд. По същество с предходното отменително решение на ВКС е дадено указание на въззивната инстанция при повторното разглеждане на делото да се изяснят факти, от значение за разкриване на обективната истина - възможността за изнасяне на инкриминираните парични средства от банката от подсъдимия, чрез събиране на гласни доказателства - разпит на свидетелите Н. Т., М. И. и К. С.. Указано е и да се обсъдят задълбочено събраните доказателства, свързани с извънсъдебните признания на подсъдимия за това, че е предал паричните средства на св. Ц. и че е очаквал той да ги върне в банката, като се изложат задълбочени мотиви относно субективната страна на деянието.

В изпълнение на тези указания контролираният съд е провел въззивно съдебно следствие, в рамките на което е извършил повторен разпит на свидетелите М. И., Н. Т. и К. С., разпитал е св. П. Ц. и подсъдимия М., изслушал е вещото лице Д. В. и е приел заключението на изготвената от него съдебно - почеркова експертиза, изключил е от доказателствения материал показанията на св. П., дадени пред орган на чужда държава, приемайки, че приобщаването на същите е било извършено в нарушение на процесуалния закон. Впоследствие във въззивното решение проверяваният съд задълбочено е обсъдил както посочените, така и всички останали събрани по делото доказателствени източници, като е изложил съображенията си, поради които е кредитирал едни и е отхвърлил други доказателства. Подложил е на задълбочен, подробен и подчинен на формалната и правната логика анализ и е достигнал до верни фактически изводи относно авторството на деянието, механизма на неговото извършване, инкриминираните периоди и размера на присвоените парични средства. При осъществяване на доказателствената и аналитичната си дейност контролираният съд не е допуснал нарушения на правилата, регулиращи процеса на събиране, проверка и оценка на доказателствата,

които да обосновават наличието на касационното основание по чл. 348, ал.1, т. 2 от НПК. Реално такива не се и заявяват в касационната жалба, като недоволството на жалбоподателя е, че въззивният съд не е събрал доказателства за съучастническата дейност на други лица – св. Ц. и ръководни служители на банката /непосочени от касатора/, както и че не е върнал делото на досъдебното производство за събиране на такива доказателства. Този упрек към контролирания съд не може да бъде споделен, тъй като същият е положил усилия да издири и разпита св. Ц. - сочен от подсъдимия като лицето, на което е предал присвоените суми. Въззивният съд подробно е обсъдил показанията на този свидетел и събраните от първостепенния съд гласни доказателства – показанията на свидетелите Х., Я., Л., С. и Т., като ги е съпоставил с обясненията на подс. М., дадени от него през различните стадии на наказателния процес. Въз основа на задълбочения анализ на посочените доказателствени източници, въззивният съд е достигнал до логичното и правилно заключение, че версията на подсъдимия за предаване на паричните суми на св. Ц., с обещание същият впоследствие да ги възстанови, е изцяло защитна, несъстоятелна и недоказана. В подкрепа на този извод контролираният съд е изложил подробна, правилна и законосъобразна аргументация в мотивите на постановения от него съдебен акт / л. 23 – 27, л. 31 от възз. реш./, като по този начин е отговорил на възраженията на подсъдимия и едновременно с това е изпълнил и указанията, дадени в отменителното решение на ВКС.

Неоснователен е и упрекът на касатора за това, че контролираният съд не е върнал делото на стадия на досъдебното производство за събиране на доказателства за участието и на други лица в извършване на престъплението. Въззивната инстанция няма задължение да разследва дейността на други лица, да издирва съучастници и да изследва всякакви версии, излизащи извън рамките на обвинението, повдигнато срещу подсъдимия. В този смисъл въззивният съд не е допуснал каквото и да било нарушение на процесуалните си задължения, а точно обратното – осъществил е същите с необходимата задълбоченост, отговорност и професионализъм. Искането отправено и до касационната инстанция – за връщане на делото на досъдебното производство, не следва да бъде уважено не само по същите съображения, но и защото ВКС, съгласно разпоредбата на чл. 354 от НПК, не разполага с такова правомощие.

Оплакването на касатора за наличието на касационното основание по чл. 348, ал.1, т. 1 от НПК не се аргументира в жалбата с конкретни доводи. В съдебното заседание пред ВКС също не се сочи в какво се изразява твърдяното допуснато нарушение на материалния закон. Касационният контрол е ограничен в пределите, очертани от разпоредбата на чл. 347 от НПК, ВКС не извършва служебна проверка на обжалвания съдебен акт, поради което и не дължи отговор на направеното декларативно оплакване. В заключение следва да се посочи, че отсъствието на заявените от жалбоподателя касационни основания обуславя оставянето на въззивното решение в сила.

С оглед на изложеното и на основание чл. 354, ал.1, т.1 от НПК, Върховният касационен съд, I – во наказателно отделение

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ В СИЛА въззивно решение № 354/17.11.2021 г., постановена по в.н.о.х.д. № 851/2020 г., по описа на Софийски апелативен съд.

РЕШЕНИЕТО е окончателно.

Препис от решението да се изпрати на прокурора на основание чл. 354, ал. 6 от НПК.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ:1.

2.